

Αθήνα

Μία ανέκδοτη φωτογραφική μαρτυρία από την Λίξη Καλλιγά για το βανδαλισμό του Ξενία της Άνδρου

Η Λίξη Καλλιγά είναι μια στοχαστική καλλιτέχνης, που με τις έρευνές της δίνει μια νέα υπόσταση στην εικαστική της δημιουργία. Την ενδιαφέρει η αρχαιολογία και η ιστορία, η καταγραφή του τόπου και του χρόνου στο εικαστικό της έργο είτε είναι σχέδιο, είτε είναι εγκατάσταση, είτε είναι φωτογραφίες, είτε είναι βίντεο, είτε είναι χαρτακιό. (Βλέπε συνέντευξη της Λίξης Καλλιγά στα «Ν.Τ», φύλλο Νο 153, σελ. 8-9).

Στα «Νέα της Τέχνης», στο παρόν φύλλο, αποτιπώνει με τις φωτογραφίες της το βανδαλισμό που έχει γίνει στο Ξενοδοχείο

«Τρίτων», Ξενία της Άνδρου, που χτίστηκε το 1958 από τον εξαιρετικό Έλληνα αρχιτέκτονα Άρη Κωνσταντινίδη. Ένα ζωντανό μουσείο αρχιτεκτονικής και ντιζάιν μετατράπηκε σε ερείπιο από την αδιαφορία της πολιτείας για την πολιτιστική της κληρονομιά.

Η Λίξη Καλλιγά το επισκέφθηκε και με τις ανέκδοτες φωτογραφίες της και το κείμενο που τις συνοδεύει καταγράφει τη θλίψη της γι' αυτό το πολιτιστικό έγκλημα. Αυτό το θέμα αποτελεί μία ενότητα έργων της, που θα παρουσιαστεί σε έκθεσή της στο μέλ-

λον. Την επιμέλεια της παρουσίασης του βανδαλισμένου Ξενία έχει κάνει η ίδια για την εφημερίδα μας.

Η καλλιτέχνης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1943. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ (1975-80). Από το 1983 άρχισε να εκθέτει τακτικά σε ομαδικές και ατομικές εκθέσεις, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το 2005, σε Εθνική συμμετοχή στη Μπιενάλε της Αλεξάνδρειας, βραβεύθηκε με το Χρυσό Φάρο για το έργο της «Κολιμβητές». Έχει διδάξει φωτογραφία και έχει εκδόσει επτά λευκώματα με τις εκδόσεις «Αγρά» και «Κίβος».

Το Ξενοδοχείο ΤΡΙΤΩΝ, Ξενία της Άνδρου, χτισμένο το 1958 από τον αρχιτέκτονα Άρη Κωνσταντινίδη, στέκεται ακόμα όρθιο, ένα θλιβερό κατάλοιπο μιας θαυμάσιας μοντέρνας αρχιτεκτονικής της δεκαετίας του '60, ένα κουνφάρι.

Το 2001, βρέθηκα στη Χώρα της Άνδρου, για μια επίσκεψη σε φίλους. Κάνοντας έναν περίπατο, κατέβηκα προς την παραλία, εκεί όπου τα καλοκαίρια χτυπάει το άγριο μελέμι. Πάνω στο κύμα σχεδόν, υπήρχε αυτό το πολυτραυματισμένο κτήριο, που κάποτε ήταν το φωτεινό Ξενία της Άνδρου. Οι εξωτερικές του τζαμαρίες έσπασαν ακόμη, προστατεύοντάς το κατά κάποιο τρόπο. Κατάφερα να μπω από ένα μικρό άνοιγμα κοντά στην κεντρική πόρτα του. Έτσι από περιέργεια, μην ξέροντας τι ψάχνω. Έμεινα εμβρόντητη από αυτό που αντίκρισα. Ήταν σαν να είχε, ξαφνικά, σταματήσει ο χρόνος. Η είσοδος δεν είχε ακόμα βανδαλισθεί, ούτε λεηλατηθεί. Πάνω από τον πάγκο της υποδοχής, υπήρχε μια τεράστια μαυροάσπρη φωτογραφία, έργο του ίδιου του Α. Κωνσταντινίδη.

Έπιπλα πεταμένα εδώ κι εκεί, άλλα μόνο σκελετοί, άλλα όμως ολόκληρα, ανέπαφα, έτσι όπως τα είχε σχεδιάσει ο ίδιος.

Τριγύρισα στο χώρο του ισόγειου, κοιτούσα ακόμα και τις γλάστρες με τα ξερά φυτά, που βρίσκονταν ακόμα στην ίδια θέση, όπως τα βλέπουμε στα βιβλία με τις φωτογραφίες των έργων του Α.Κ. Ο χρόνος είχε παγώσει. Όλα ήταν σκονισμένα, ακίνητα, σιωπηλά, ταυτόχρονα υπήρχαν και δεν υπήρχαν. Ανέβηκα την κεντρική σκάλα. Πίσω από τον ξεφλουδισμένο τοίχο, ξεπρόβαλε το αρχικό χρώμα που είχε επιλέξει ο αρχιτέκτονας, ένα βαθύ μπλέ.

Στον πρώτο όροφο ήταν η τραπεζαρία, η κουζίνα και άλλοι βοηθητικοί χώροι. Η θέα, πάντα συγκλονιστική από τα μεγάλα παράθυρα, άπλετο φως παντού.

Τα τραπέζια αναποδογυρισμένα είχαν μείνει χωρίς καρέκλες, οι κουρτίνες κρεμόντουσαν ακόμα, βρώμικες, σκισμένες, πένθιμες.

Η κουζίνα ακόμα διατηρούσε τους πάγκους, τα ντουλάπια και τα ράφια της, όλα εξαιρετικά δείγματα της αισθητικής της δεκαετίας του '60.

Ακόμα και ένα κομμάτι πανί που είχε απομείνει, μου θύμιζε την εποχή που η Πειραιϊκή-Πατραϊκή είχε παραγγείλει να σχεδιάσουν τα υφάσματα Έλληνες ζωγράφοι, όπως ο Τσαρούχης και ο Μόραλης.

Στον επάνω όροφο ήταν τα δωμάτια. Τα κρεβάτια, τα κομοδίνα, οι ντουλάπες, οι πολυθρόνες, όλα στη θέση τους, όπως τα είχαν αφήσει οι τελευταίοι ένοικοι το 1999. Όλα σχεδιασμένα από τον Α.Κ. Ένας συμπτωματικός χρόνος, σαν φέτα, μπροστά μου.

Την επόμενη χρονιά, το 2002, πήρα άδεια από την εταιρεία Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα, όπου και ανήκαν τα Ξενία, για να μπω ξανά και να φωτογραφίσω. Ξαναπήγα το 2003 και το 2004.

Η καταστροφή ήταν ολοκληρωτική. Οι τζαμαρίες είχαν σπάσει, αφήνοντας τους χώρους ελεύθερους και ανοιχτούς στη φύση και τους ανθρώπους.

Όλα τα έπιπλα, οι φωτογραφίες, οι λάμπες, οι υπέροχες δερμάτινες πολυθρόνες, τα λιτά γνάλινα και σιδερένια τραπέζια, τα ανυψωτά κρεβάτια είχαν εξαφανιστεί ή καταστραφεί. Ένα Μουσείο Μοντέρνας Αρχιτεκτονικής και ντιζάιν είχε είχε χαθεί μπροστά στα μάτια μου. Κοίμα!!

Το Ξενοδοχείο ΤΡΙΤΩΝ μέχρι το 2002 ήταν ακόμα, κουνφάρι βέβαια, γεμάτο θησαυρούς.

Όταν πάω στην Άνδρο, τα βήματά μου δεν με οδηγούν πια εκεί.

Ουσιαστικά, το Ξενία της Άνδρου δεν υπάρχει πια, έχει απομείνει ένα φάντασμα μιας άλλης εποχής.

Λίξη Καλλιγά

Προγράμματα Leasing

Leasing εδώ και τώρα... γιατί έχουμε τη δύναμη!

Το ακίνητο και ο εξοπλισμός που χρειάζεται η επιχείρησή σας, άμεσα.

210 6477030 | www.bankofcyprus.gr

Κύπρου Leasing

BANK OF CYPRUS LTD. MEMBER OF THE EUROPEAN BANKING UNION

Είναι να πιστεύω πως τίποτα δεν χάνεται, όταν είναι αληθινό από το γέννημά του. Και που κρατάει, έτσι για πάντοτε, αμόλυντο και καθαρό το σχήμα του και την αστραφτερή του όψη.

*Άρης Κωνσταντινίδης
Προλεγόμενα (σ. 49)
Εκδόσεις Άγρα 1989*

Προγράμματα **Leasing**

Leasing εδώ και τώρα... γιατί έχουμε τη δύναμη!
Το ακίνητο και ο εξοπλισμός που χρειάζεται η επιχείρησή σας, άμεσα.

210 6477030 | www.bankofcyprus.gr

Κύπρου Leasing